

PLAN VAN AANPAK

Gezond en Actief Leven Akkoord

2024 - 2026

Contactgegevens

Naam gemeente: gemeente Lelystad
Naam verantwoordelijke
wethouder: dhr. R. Broekma
Datum van insturen: 12 september 2023

Contactpersoon voor aanvullende informatie:

Naam: Mw. A. Faber
E-mailadres: A.Faber@Lelystad.nl
Telefoonnummer: 06 18516691

1. Inleiding

Dit plan van aanpak beschrijft de inzet die we in Lelystad doen vanuit de middelen van de regeling Specifieke uitkering voor sport, bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis (brede SPUK). Het plan gaat over de jaren 2024-2026. De aanvraag voor 2023 is al aangevraagd en toegekend. Het plan schetst een integraal en samenhangend beeld van de inspanningen die we doen vanuit:

- **Het hoofdlijnen Sportakkoord II**
- **De Brede Regeling Combinatiefuncties**
- **Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)**

Lelystad is een jonge stad met een sterke groeiambitie. In de [Maatschappelijke Agenda](#) (Lelystad, Maatschappelijke agenda, 2023) worden de maatschappelijke ambities van de stad op vier thema's leren & ontwikkelen, prettig & veilig, voor elkaar zorgen en meedenken & meedoen beschreven. Op basis van dit kader wordt gewerkt aan de realisatie van de maatschappelijke opgaven. Het is één integrale agenda, waardoor er niet meer gewerkt wordt met afzonderlijke beleidsnota's. Deze agenda is, naast de bestaande nota [Samen gezond in Lelystad](#) (Lelystad, Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024, 2019), [de Sport en Beweegvisie](#) (Lelystad, Sport en Beweegvisie 2023-2030, 2023) en de [beleidsvisie voor het cultuurbeleid 2024-2030](#) het beleidskader voor ons Plan van Aanpak GALA.

In de maatschappelijke agenda is reeds vastgesteld dat er grote inspanningen op diverse gebieden worden geleverd. De agenda verwoordt de ambitie om inwoners centraal te stellen, zodat hen optimale kansen worden aangeboden om gezond en veilig op te groeien en zo zelfstandig mogelijk deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

Alle inwoners van Lelystad hebben recht op bestaanszekerheid en gezondheid. Maar niet iedere inwoner heeft daartoe dezelfde kansen. Er zijn ook in Lelystad grote verschillen. Mensen die leven in armoede, die een laag opleidingsniveau en/of migratieachtergrond hebben worden eerder en langduriger ziek en komen eerder te overlijden dan hun hoogopgeleide meer welvarende stadsgenoten. We zetten ons in om deze vermijdbare gezondheidsverschillen terug te dringen.

Daartoe hebben we een aantal leidende principes geformuleerd die we als basis benutten voor ons plan van aanpak. Dit zijn:

1. We zetten erop in dat al onze inwoners gelijke kansen hebben op een goede gezondheid, zowel mentaal als fysiek. We investeren daarom ongelijk om gelijke kansen op gezondheid te bevorderen.
2. We benaderen gezondheid breed en positief. Ons uitgangspunt is positieve gezondheid, waarbij binnen de gezondheidszorg het accent op de mens ligt en niet op de ziekte. Gezondheid is meer dan alleen leefstijl; we willen de achterliggende oorzaken van ongezondheid kennen en sturen op verbetering van deze dieperliggende oorzaken.
3. Om de inwoners te ondersteunen wanneer het zelf niet gaat is soms maatwerk nodig. Dit betekent dat we, waar nodig, ruimte laten om te differentiëren in onze aanpak om zo veel mogelijk aan te sluiten bij de situationele omstandigheden.
4. Health in all policies: We pakken de gezondheidsvraagstukken vanuit een breed perspectief aan, waarbij we de verschillende domeinen overstijgen. We streven er naar dat gezondheid in alle beleidsdomeinen wordt meegewogen.

In samenwerking met onze ketenpartners op de diverse domeinen bezien we of wat we doen ook voldoende impact heeft, wat er verbeterd kan worden en hoe we daarbij samenwerken met de mensen om wie het gaat.

Leeswijzer

We hebben er als gemeente Lelystad voor gekozen om het format plan van aanpak van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) te volgen en de Lelystadse situatie daarin uiteen te zetten. We beginnen met een beschrijving van de huidige situatie. Vervolgens zetten we uiteen waar we naartoe willen met een beschrijving van doelen en beoogde resultaten. Daarna staan we stil bij wat we hiervoor gaan doen in de uitvoering en de daarvoor benodigde samenwerking met aandacht voor synergie en samenhang. In de laatste paragrafen gaan we in op de versterking van de kennis- en adviesfunctie van de GGD en de coördinatiekosten van de regionale aanpak preventie.

2. Waar staat de gemeente

In dit hoofdstuk beschrijven we de huidige situatie en de belangrijkste gezondheidsverschillen op het gebied van gezondheid, sociale basis en sport, bewegen en cultuurdeelname. Daarnaast gaan we in op de belangrijkste opgaven die daaruit naar voren komen. De gegevens zijn afkomstig uit meerdere bronnen, waarbij de diverse gezondheidsmonitors¹ van de GGD het meest zijn gebruikt.

2.1. Huidige situatie

Demografie (nu en toekomst)

Lelystad is een jonge stad met circa 81.000 inwoners én een sterke groeiambitie. De jonge leeftijd van de stad heeft een effect op de bevolkingsopbouw. De groep 80 plus is nu nog relatief klein (2.400 in 2022). In 2040 is dit naar verwachting verdrievoudigd tot 7.900 inwoners. Het aantal éénpersoonshuishoudens was 12.500 (35 procent) in 2022 en zal door de vergrijzing verder stijgen. Deze ontwikkelingen leiden (GGD, presentatie stand van zaken, 2023) onder andere tot:

- Meer inwoners met ziekten als artrose, diabetes, meer valongevallen en een zeer sterke toename van mensen met dementie;
- Groter beroep op (in)formele zorgvormen (dagbesteding, thuiszorg);
- Meer hulp nodig vanuit eigen sociaal netwerk, terwijl het aantal potentiële mantelzorgers per 85-plusser daalt.

Sociaaleconomische situatie

Lelystad kent veel inwoners in een sociaaleconomisch kwetsbare positie² (GGD, presentatie stand van zaken, 2023). Problemen die te relateren zijn aan onder andere migratieachtergrond, het opleidingsniveau, laaggeletterdheid en problematische schulden kunnen effect hebben op de gezondheid van inwoners. De levensverwachting van de Lelystedeling is lager dan het Nederlands gemiddelde. Het verschil in levensjaren tussen laagste en hoogste inkomens in Lelystad is 22 jaar. In onderstaande tabel worden de voornaamste omstandigheden weergegeven.

Omstandigheden	Lelystad	Nederland
Inwoners Niet-Nederlandse nationaliteit (2022)	8%	7%
Gemiddelde levensverwachting (2020)	80,4 jaar	81,7 jaar
% laag (vmbo) opleidingsniveau (2021)	31%	26%
% laaggeletterde inwoners	16%	12%
% huishoudens met laag inkomen	11%	10%
% huishoudens met bijstandsuitkering (2022)	5,7%	4,8%
% inwoners met problematische schulden (2020)	13,4%	7,6%
% kinderen in uitkeringsgezin	6%	7%

Tabel 1. Bronnen: (waar staat je gemeente, 2023) (alle cijfers.nl, 2023) (geletterdheidinzicht.nl, 2023)

¹ Jeugd 12-16 jaar, jongvolwassenen (16-25 jaar), volwassenen (18-65 jaar) en ouderen (>65 jaar).

² De sociaaleconomische positie (SEP) staat voor de positie van mensen op de maatschappelijke ladder. Die positie ontstaat uit een combinatie van (1) materiële omstandigheden; (2) vaardigheden, capaciteiten en kennis; en (3) het sociale netwerk en de status en macht van mensen in dat netwerk. SEP kan niet op een directe manier gemeten worden. Wel kan SEP bij benadering gemeten worden met de indicatoren inkomen, opleidingsniveau en beroepsstatus.

Deze kwetsbaarheidsfactoren dragen bij aan (GGD, presentatie stand van zaken, 2023) het:

- Vaker voorkomen van chronische aandoeningen als diabetes en hart- en vaatziekten en psychische gezondheidsklachten;
- Relatief veel mensen met psychische gezondheidsklachten (vooral onder jeugd en jongvolwassenen);
- Vaker voorkomen van overgewicht en minder gezonde leefstijl.

Lokale samenwerking

Op het gebied van gezondheid, sport & bewegen, cultuur en de sociale basis is er al veel lokale samenwerking.

Zo is er een [Preventieakkoord Lelystad 2021- 2023](#) gesloten gericht op gezond opgroeien in Lelystad Oost³.

Daarnaast is er een platform Wel in Lelystad waarin wordt samengewerkt tussen partijen op de thema's vitaal ouder worden, rookvrije generatie en preventie. Ook is er in 2020 een [Sport en Vitaliteitsakkoord](#) ondertekend waarin onder andere sportverenigingen, scholen, maatschappelijke organisaties en paramedische zorg samenwerken.

De samenwerking tussen het medisch en sociaal domein wordt versterkt onder andere door middel van Welzijn op Recept en het verbeteren van de onderlinge doorverwijzing en de terugkoppeling. Ook zijn er kansen om die samenwerking nog verder te versterken. Er lopen al lokale ketenaanpakken zoals valpreventie, kind naar gezond gewicht en kansrijke start. Voor inhoudelijke informatie wordt verwezen naar paragraaf 2.3 wat doen we al.

2.2. Gezondheidsverschillen

Voor het duiden van gezondheidsverschillen is gebruik gemaakt van de gezondheidsmonitoren van (o.a.) de GGD en Statline. De gezondheidsmonitoren van de GGD gaan over 2022 en deels 2021.

Ervaren gezondheid

In Lelystad wordt door 66 procent van de inwoners van 18 jaar en ouder een goede/zeer goede gezondheid ervaren. Dit percentage ligt lager dan gemiddeld in Nederland (70 procent). Vanaf 2012 is er een dalende lijn te zien in de ervaren gezondheid, zowel in Lelystad als landelijk.

Overgewicht

Het aandeel inwoners in Lelystad met (matig en ernstig) overgewicht is hoger dan het Nederlands gemiddelde. In Lelystad is dit 54,6 procent ten opzichte van 49,4 procent voor heel Nederland (bron: [waarstaatjegemeente.nl](#).) Dit geldt zowel voor kinderen, volwassenen als ouderen. Overgewicht komt vaker voor onder laagopgeleiden en mensen met een migratieachtergrond. Met het ouder worden, stijgt het risico op overgewicht. Sinds 2020 is het percentage 18 + inwoners met overgewicht vergelijkbaar.

Mentale gezondheid

In heel Nederland staat de mentale gezondheid al langere tijd onder druk (ook voor corona).

De gezondheidsmonitor [volwassenen](#) en [ouderen](#) (GGD, Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen 2022, 2023) geeft aan dat vooral de groep 18-34 jarigen psychische klachten ervaren. Uit de laatste monitors voor [jeugd](#) (GGD, Gezondheidsmonitor Jeugd 2021, 2021) en [jongvolwassenen](#) (GGD, Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022, 2022) blijkt dat 29 procent van de jeugd (12-16 jaar) psychische klachten heeft (27 procent in Nederland). Daarbij heeft 54 procent van de jongvolwassenen (16-25 jaar) psychische klachten (53 procent in Nederland). De onderliggende factoren stress en (sterke) eenzaamheid zijn ook toegenomen onder jongvolwassenen. Onder jeugd is er een dalende trend van 'gelukkig voelen'. Naar de onderliggende oorzaken wordt op landelijk niveau onderzoek gedaan.

De resultaten zijn nog niet bekend.

³ Onder Lelystad Oost vallen de wijken Atol, Boswijk, Waterwijk en Zuiderzeewijk.

Roken, alcohol en middelengebruik

Het aantal rokers van 18 jaar en ouder is de laatste 10 jaar zowel in Lelystad als Nederland gedaald. In Lelystad rookt 16 procent en dit ligt gelijk aan het Nederlands gemiddelde. Roken komt voornamelijk voor onder mannen, laagopgeleiden en de groep 18-34 jaar.

Zo'n 53 procent van de inwoners van 18 jaar en ouder drinkt niet meer dan één glas alcohol per dag en voldoet hiermee aan de huidige richtlijn. Het Nederlandse gemiddelde ligt op 43 procent. Het alcoholgebruik is hoger onder mannen, hoogopgeleiden en mensen met een Nederlandse achtergrond. Het drugsgebruik onder jongvolwassenen in Lelystad ligt iets lager dan in Flevoland. Vooral het gebruik van wiet/hasj is populair. Ondanks dat de cijfers over roken, alcohol en drugs niet hoger liggen dan het (Flevolands) gemiddelde is het gebruik nog steeds zorgelijk, omdat het de ontwikkeling van jeugd/volwassenen schaadt en gezondheid negatief beïnvloedt.

Verschillen in sport, bewegen en cultuur

- Tussen 2016 en 2020 is de sportdeelname in Lelystad gestabiliseerd maar lag nog wel onder het landelijk gemiddelde. Een landelijke ontwikkeling is dat na corona minder mensen terug zijn gekomen bij sportvoorzieningen/verenigingen.
- Ongeveer 46 procent van de volwassenen en ouderen voldoet aan de Nederlandse beweegrichtlijn. Dit percentage ligt ongeveer gelijk aan Flevoland (44 procent) en Nederland (47 procent), maar over de hele linie daalt het percentage ten opzichte van eerdere jaren.
- Ongeveer 50 procent 18+ inwoners sport minstens één keer per week en dat ligt lager dan het Nederlands gemiddelde (54 procent)
- De cultuurparticipatie in Lelystad is ongeveer gelijk met het landelijke beeld. Er wordt vooral gebruik van gemaakt door jongeren en (vrouwelijke) 55-plussers.

Eenzaamheid

Eenzaamheid komt veel voor in Lelystad. Zo'n 53 procent van de inwoners van 18 jaar en ouder voelt zich matig tot (zeer) sterk eenzaam. In Nederland ligt dit percentage op 49 procent. Van de jeugd en jongvolwassenen voelt respectievelijk 13 en 32 procent zich ernstig eenzaam. Dit ligt iets hoger dan het Nederlands gemiddelde (10 en 27 procent).

Mantelzorg

Naar verwachting neemt het beroep op mantelzorgers de aankomende decennia steeds verder toe. Dit komt mede door de toename van het aantal ouderen en mensen met een beperking of chronische ziekte, terwijl het aantal mensen dat hiervoor kan zorgen niet meegroeit. Naar verwachting is de vraag in 2040 zo groot, dat elke Nederlander voor een naaste moet zorgen. In de gemeente Lelystad zijn in 2023 op basis van een schatting van MantelzorgNL per jaar circa 23 duizend mantelzorgers actief.

Geografische spreiding gezondheidsverschillen

Verschillen in wijken op gebied van leefstijl zijn aanwezig, waarbij de sociaaleconomische kwetsbare wijken in het algemeen op leefstijl slechter scoren.

Top 5	Minst ervaren gezondheid	Overgewicht	Rokers	Angs of depressie	Eenzaamheid	Zware drinker
1	Stadshart	Bolder	Stadshart	Zuiderzeewijk	Stadshart	Lelystad Haven
2	Zuiderzeewijk	Atolwijk	Zuiderzeewijk	Stadshart	Zuiderzeewijk	Warande
3	Bolder	Zuiderzeewijk	Bolder	Atolwijk	Bolder	Buitengebied
4	Atolwijk	Stadshart	Boswijk	Bolder	Atolwijk	Stadshart
5	Boswijk	Boswijk	Atolwijk	Boswijk	Boswijk	Boswijk

Tabel 2. Bron: presentatie GGD, januari 2023

2.3. Wat doen we al?

Er wordt in Lelystad al veel inzet gepleegd op het gebied van gezondheidsbevordering, sport, bewegen en cultuur, eenzaamheid en mantelzorg. Onderstaand wordt per GALA thema ingegaan op de huidige inzet. Deze beschrijving is lang niet uitputtend.

Sport en Vitaliteitsakkoord

In 2020 is het Sport- en vitaliteitsakkoord gesloten in Lelystad. Sportverenigingen, scholen, maatschappelijke organisaties en paramedische zorg werken samen om meer Lelystedelingen in beweging te brengen.

Vanuit het sport- en vitaliteitsakkoord wordt ingezet op thema's:

1. Meer jeugd & jongeren
2. Meer masters & senioren
3. Meer vitale sportaanbieders

Ook is er ondersteuning mogelijk vanuit de Servicelijn om de sportclubs van binnenuit te versterken, bijvoorbeeld op het gebied van kader of bestuur.

Brede regeling combinatie functionarissen

De Brede regeling combinatiefuncties (BRC) werd tot 2022 ingevuld met functionarissen op de pijlers sport, bewegen en cultuur. Voor de pijler Sport en Bewegen zijn er vier buurtsportcoaches actief in dienst van Sportbedrijf Lelystad. Zij zetten zich in om de sportparticipatie te verhogen en werken doelgroepgericht voor jeugd & onderwijs, volwassenen & openbare ruimte, senioren & zorg en speciale doelgroepen. Voor de pijler Cultuur zijn coördinatoren en assistent coördinatoren cultuureducatie aangesteld ten behoeve van de kernscholen (voorheen VVE) aangesteld. Voor meer informatie over bovengenoemde BRC functionarissen wordt verwezen naar bijlage 1.

Terugdringen gezondheidsachterstanden

Lelystad is één van de gemeenten die al meededen met Gezond in de Stad (GIDS) om gezondheidsachterstanden terug te dringen. Vanuit de GIDS middelen werd de laatste jaren ingezet op Kansrijke Start en welzijnscoaches, die een rol hebben bij Welzijn op recept en activiteiten uitvoerden op gebied van eenzaamheid, leefstijl, vitaliteit en vrijwilligerswerk. Het terugdringen van gezondheidsachterstanden is een rode draad door ons GALA-SPUK plan.

Kansrijke start

Sinds 2020 is er een lokale coalitie voor de uitvoering van Kansrijke Start, waarin de partijen Icare JGZ (penvoerder), kraamzorg, verloskundigen praktijken, GGD en het St. Jansdal Ziekenhuis, MEE Flevoland, Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland, Welzijn Lelystad en Humanitas samenwerken met als overstijgend doel: 'elk kind in de gemeente Lelystad heeft een gelijke kans op een goede start'. Als project binnen Kansrijke Start wordt ook het programma Nu niet Zwanger gedraaid. Dit is een laagdrempelig programma waarin kwetsbare vrouwen in gesprek kunnen gaan over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie.

Mentale Gezondheid

Mentale gezondheid heeft als eigenstandig onderwerp nog niet zo lang de aandacht. Veel activiteiten of interventies in Lelystad hebben als neven doel om de mentale gezondheid te bevorderen. Denk hierbij aan één tegen eenzaamheid en wandelgroepen met (mentale) coaching. De ontwikkelingen in de mentale gezondheid van de inwoners maken dat meer aandacht voor dit onderwerp nodig is.

Aanpak overgewicht en obesitas

Sinds 2018 is Lelystad een JOGG gemeente. Met de lokale integrale aanpak Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst wordt de omgeving waarin kinderen en jongeren (0-23 jaar) opgroeien gezonder gemaakt. Veel maatschappelijke partijen zijn aangesloten bij het JOGG netwerk en er wordt ook samengewerkt met Lelystadse bedrijfsleven. Bij aanvang waren de focusgebieden Kustwijk en Bolder. Inmiddels wordt er vooral stads breed (samen)gewerkt.

In 2021 is de lokale ketenaanpak voor Kind naar Gezond Gewicht gestart (vanuit het Lokaal Preventie akkoord) met als doel om kinderen met ernstig overgewicht passende zorg en ondersteuning te geven richting een gezonde leefstijl. Hierbij wordt aandacht besteed aan de achterliggende oorzaken (in het gezin), die een gezonde leefstijl in de weg staan. Sleutelfiguren hierbij zijn twee centrale zorgverleners die een vast aanspreekpunt voor kind en gezin zijn en de juiste professionals betrekken. Daarnaast worden er op diverse basisscholen KinderResto's gehouden. Hier leren kinderen uit groep 6,7, en 8 over gezonde voeding en wordt kennis hierover via het kind aan de ouder overgedragen.

Vitaal ouder worden

Vitaal ouder worden is één van de drie pijlers van WEL Lelystad. Bij dit netwerk zijn de voornaamste zorg- en welzijnspartijen in Lelystad aangesloten. Om inzicht te verkrijgen in het aanbod heeft het netwerk een preventiematrix opgesteld. Er is al veel aanbod, maar de analyse voor een dekkend aanbod is nog niet aanwezig. De uitdaging is de aanwezige overlap en versnippering tegen te gaan. In Lelystad is er ook een lokale werkgroep valpreventie actief, die valt onder de regionale ketenaanpak van Flevoland Gezond en Wel. Aan de lokale werkgroep doen onder andere GGD, fysio/oefentherapeuten, ziekenhuis St. Jansdal, Sportbedrijf Lelystad en diverse ouderen(thuis)zorg organisaties mee.

Leefomgeving

Met JOGG Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst wordt gewerkt aan een gezonde leefomgeving voor kinderen. Onderdeel hiervan is de Gezonde School, dat zich als programma richt op een gezonde schoolomgeving. Tevens wordt ingezet op een Gezonde Sportomgeving met aandacht voor een rookvrij sportterrein, gezond aanbod in de kantine en verantwoord alcoholgebruik.

Op beleidsniveau adviseert de GGD bij de omgevingsvisie en het omgevingsplan, zodat een visie op en regels voor gezondheid worden meegenomen. Ook de aspecten van gezondheidsbescherming en – bevordering worden getoetst in het bestemmingsplan proces.

Verlaving/ Roken, drinken, gamen

Een rookvrije generatie is een van de pijlers van WEL Lelystad en krijgt ook vanuit JOGG aandacht. Er zijn initiatieven voor op o.a. sportlocaties en scholen. In het nog vast te stellen speelbeleid is het rookvrij maken van speelplekken opgenomen. Het doel van de gemeente Lelystad is om binnen 3 jaar alle speelplekken in Lelystad rookvrij te krijgen. Tactus is in Lelystad de partij die de verslavingspreventie voor jeugd- en jongvolwassenen uitvoert. Zij zetten in op universele preventie, selectieve preventie en geïndiceerde preventie, alle drie via diverse interventies. In Lelystad is er geen preventie voor inwoners ouder dan 23 jaar. Er is wel verslavingszorgaanbod voor deze doelgroep.

Mantelzorg

Mantelzorg speelt een belangrijke rol in onze samenleving en vormt een essentiële ondersteuning voor mensen in kwetsbare situaties. Daarom ondersteunen en waarderen we mantelzorgers in Lelystad door verschillende initiatieven. Er wordt in Lelystad gewerkt met maatjes, die helpen bij praktische zaken of een luisterend oor bieden. Daarnaast kunnen mantelzorgers op verschillende plekken terecht voor advies en informatie over bijvoorbeeld ondersteuningsmogelijkheden en -regelingen. Deze informatie kan mantelzorgers helpen om beter voorbereid te zijn op hun rol en de zorg die ze bieden. Er worden trainingen verzorgd en er is aanbod voor respijtzorg. Als blijk van waardering organiseren we jaarlijks de mantelzorg dag, een dag waarop mantelzorgers in het zonnetje worden gezet. En kunnen ze jaarlijks een beroep doen op de mantelzorgwaardering.

Eenzaamheid

In Lelystad bestaat de Coalitie tegen Eenzaamheid waarin 75 maatschappelijke organisaties, bedrijven, verenigingen en stichtingen de handen ineenslaan om eenzaamheid te signaleren, het taboe te bestrijden en inwoners te ondersteunen bij het maken van contacten. Hiervoor is de Ronde tafel tegen eenzaamheid opgericht door de maatschappelijke organisaties. Diverse werkgroepen werken aan concreet zoals het maken van een theaterproductie met jongeren, het bereiken van migrantenouderen, het vinden van maatjes en vrijwilligers e.d. Hierdoor ontstaan nieuwe samenwerkingsverbanden onder de aangesloten organisaties.

Welzijn op Recept

Lelystad heeft aan de wieg gestaan bij de landelijke ontwikkeling van Welzijn op Recept. Deze ketenaanpak zorgt voor de samenwerking van de huisarts met de welzijnscoach om inwoners met sociale (niet medische) problematiek door te verwijzen en te begeleiden naar het welzijnswerk. Hierdoor kunnen inwoners nieuwe contacten maken, activiteiten bezoeken en kan eventueel lichte ondersteuning krijgen. Inmiddels doen alle huisartsen in Lelystad mee met Welzijn op recept en maken gebruik van de welzijnscoach.

2.4. Belangrijkste opgaven

De schets van de huidige situatie laat zien dat Lelystad op de meeste gezondheidsaspecten lager scoort dan het landelijk gemiddelde. Vanwege de relatief grote groep sociaal kwetsbare inwoners komen chronische ziekten, overgewicht en een minder gezonde leefstijl vaker voor in onze stad. Door de toenemende vergrijzing zal deze problematiek alleen maar groter worden. Het goede nieuws is dat er in Lelystad al veel gebeurt op het gebied van sport, gezondheid en sociale basis. De Brede SPUK biedt kansen om nog meer impact te maken.

Vanuit deze conclusie zien we een aantal hoofdopgaven:

- Meer bewustzijn creëren voor de achterliggende problemen die een gezonde leefstijl in de weg zitten. Denk hierbij aan psychische factoren of problemen in het gezin als gevolg van schulden of werkeloosheid.
- Meer aandacht voor preventie en vroeg signalering, zodat ziekte, overbelasting, ongezonde leefstijl en/of eenzaamheid wordt voorkomen of verminderd.

- Zorg voor alle leeftijdsgroepen, omdat er onder kinderen, jeugd, (jong) volwassenen en ouderen aandachtspunten zijn op het gebied van gezondheid. Dit vraagt om een doorgaande lijn van 0 – 100 jaar in het aanbod voor gezondheidsbevordering.
- Het bevorderen van de onderlinge samenhang bij bestaande netwerken/programma's en nog verder verbeteren van de samenwerking om versnippering tegen te gaan en impact van de inspanningen te vergroten.

Er is een overall opgave om de samenhang op beleids- en uitvoeringsniveau te versterken. Om gezondheidsverschillen aan te pakken is een integrale aanpak nodig. De integraliteit willen we versterken. Dit doen we onder andere door de manier van samenwerken met partners in de stad én integrale samenwerking binnen de interne organisatie in de Maatschappelijke Agenda (zie ook onder 2.2. en 6). Ook zoeken we actief de samenwerking met het gebiedsprogramma Samen Lelystad Oost. Lelystad Oost is één van de 20 focusgebieden in het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. In Lelystad Oost liggen de wijken Atolwijk, Zuiderzeewijk en Boswijk die in de top 5 scoren van wijken met gezondheidsproblemen (zie tabel 2). Gezondheid en welzijn is daarom binnen dit programma een aandachtsgebied.

Een uitgebreid overzicht van de opgaven op het gebied van sport & bewegen, cultuur, gezondheid en sociale basis is te vinden in bijlage 2.

3. Wat wil de gemeente bereiken

Bij de inzet op sport, bewegen, cultuur, gezondheid en sociale basis wordt de stip op de horizon uit het GALA in gedachten gehouden: een gezonde generatie in 2040. Een generatie met weerbare, gezonde mensen die kunnen opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving en waarin sprake is van een sterke sociale basis. Waarin de fysieke en mentale gezondheid vanaf het prille begin wordt bevorderd en behouden en waar speciale aandacht uitgaat naar mensen in kwetsbare situaties.

EEN GEZONDE GENERATIE IN 2040		
Doelen Gala	Doelen Sportakkoord	Doelen herrijking sportakkoorden
• Terugdringen gezondheidsachterstanden• Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten• Versterken van de sociale basis• Een gezonde leefstijl• Versterking van mentale weerbaarheid en gezondheid• Vitaal ouder worden	• Inclusief sporten voor de kwetsbare inwoners.• Bewegen in de openbare buitenruimte• Duurzame en positieve sportinfrastructuur• Vitale sport- en beweegaanbieders• Van jongs af aan vaardig in bewegen• Cultuurdeelname/aanbod voor iedereen (bereiken en betrekken kwetsbare doelgroep/inwoner)	• Stevig fundament voor een kwalitatief sterke sportinfrastructuur• Een groter bereik van partijen die meedoen• Maatschappelijke waarde van sport zichtbaar maken

Daarnaast wordt de verbinding gezocht met de vier thema's van de maatschappelijke agenda en de doelen uit meest relevante Lelystadse beleidsvisies.

Onze inwoners hebben kunnen meedenken over deze maatschappelijke agenda. Wat zij belangrijk vinden – onder andere gelijke (gezondheids)kansen, (sport) activiteiten in de wijken, mantelzorg en eenzaamheidsondersteuning en zorgvoorzieningen dichtbij in de wijk - sluit goed aan bij de doelstellingen van het GALA en het Sportakkoord II. Dit geldt ook voor de verschillende beleidsnota's, zoals:

- Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024
- Sport en beweegvisie 2023-2030
- Beleidsvisie voor cultuurbeleid 2024-2030

De beoogde resultaten worden in het uitvoeringsplan van deze SPUK GALA verder uitgewerkt.

Voor nu gebruiken we de beoogde effecten uit de maatschappelijke agenda die van toepassing zijn op onze opgave:

- Mensen ondersteunen bij het vergroten van hun eigen regie en vermogen om zelf bij te dragen aan oplossingen. We werken vanuit positieve gezondheid
- We zetten meer in vanuit preventieve gezondheidsmaatregelen
- Het percentage inwoners in onze stad dat voldoet aan de beweegnorm is gelijk aan het landelijke gemiddelde.
- Meer inwoners voelen zich fit en gezond
- Voorzieningen stimuleren de gezondheid en bewegen en impuls sportklimaat
- Minder mensen voelen zich eenzaam en/of sociaal geïsoleerd.
- Laagdrempelige zorg- en welzijnsvoorzieningen in de wijk maken ondersteuning dicht bij huis toegankelijk.

In bijlage 2 staat een uitgebreid overzicht van de diverse doelen uit de nota's en de verbinding met de maatschappelijke agenda.

4. Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

4.1. Doelgroepen

Met actieve gezondheidsbevordering wordt een bijdrage geleverd aan de bovengenoemde doelen. De gemeente Lelystad wil een doorgaande lijn van 0 – 100 jaar in het aanbod voor gezondheidsbevordering. Zodat voor alle leeftijden een passend aanbod is.

De doelgroepen zijn qua leeftijd onder te verdelen in vier hoofdgroepen:

1. Kinderen (inclusief het ongeboren kind) en jeugd (12-16 jaar; leeftijdsgrens GGD)

Er wordt niet voor niets gezegd 'de jeugd heeft de toekomst'. Daarom wordt er sterk geïnvesteerd in preventie bij kinderen en jongeren. De eerste 1000 dagen zijn cruciaal in de ontwikkeling van een kind. Daarom is ook daar aandacht voor.

2. Jongvolwassenen (16-25 jaar; leeftijdsgrens GGD⁴)

De jongvolwassene van nu is straks de opvoeder van de gezonde generatie in 2040. In deze groep is overgewicht, sportparticipatie en mentale gezondheid nu al een groot aandachtspunt. Hierin moet geïnvesteerd worden om een gezonde leefstijl te bevorderen.

3. Volwassenen

De volwassene van nu is de oudere van de toekomst. Om deze groep vitaal en gezond ouder te laten worden is investeren gezondheidsbevordering in brede zin op dit moment van belang. Daarbij zijn de volwassenen van nu het rolmodel voor hun kinderen en dus een voorbeeld op het gebied van leefstijl.

4. Ouderen (65 jaar en ouder; leeftijdsgrens GGD)

Ouderen worden steeds ouder. Om de druk op de zorg af te remmen is het nodig om aan de voorkant in te zetten op vitaal ouder worden. Door inwoners te ondersteunen bij voldoende bewegen, gezonde voeding en mentaal en sociaal actief te blijven.

Naast leeftijd differentiëren we qua doelgroep op basis van sociaaleconomische positie. De focus ligt hierbij op inwoners met een lagere sociaaleconomische positie ofwel de mensen in de meest kwetsbare omstandigheden.

4.2. Focuswijken

De sociaaleconomische positie en de daarmee samenhangende gezondheidssituatie is niet overal in Lelystad gelijk. Aandachtswijken zijn- afhankelijk van het (gezondheids)thema - het Stadshart, Bolder, Zuiderzeewijk, Atolwijk en Boswijk. Zie hiervoor ook de tabel 1.

Per activiteit wordt bekeken of er een overall aanpak voor Lelystad plaatsvindt of dat er gericht wordt ingezet op bepaalde wijken. In de uitvoeringsplannen wordt dit verder uitgewerkt.

4.3. Activiteiten

In de integrale aanpak is het van belang om een basis van collectieve preventie te realiseren voor alle inwoners/leeftijdsgroepen en verder vooral inzet te plegen op die groepen/in die wijken waar dit het hardste nodig is. In deze paragraaf wordt ingegaan op de activiteiten van de hoofdthema's sport, bewegen & cultuur en gezondheid & sociale basis. Waar al een concreet beeld is van de activiteiten wordt dit beeld beschreven en anders wordt het proces rondom de aanpak beschreven.

Het pakket aan activiteiten dat in onderstaande paragrafen wordt beschreven is tot stand gekomen door middel van een inventarisatie van wat we al doen (in het kader van gezondheidsbeleid). Vervolgens hebben we met onze (keten)

⁴Leeftijdsgrens jongvolwassenen kan verschillen. Op sommige beleidsterreinen is de leeftijdsgrens net anders.

partners in de stad gesproken over wat er nog ontbreekt in het aanbod. Daarbij hebben we hun kennis en ervaring over de behoeften van de inwoners gebruikt voor dit plan. Ook nemen we kansrijke uitkomsten uit de werkateliers van de maatschappelijke agenda mee. De behoeften van de inwoners is vooralsnog vooral ingebracht via de partners en (de sessies vanuit) de Maatschappelijke agenda. Bij de verdere uitwerking c.q. de looptijd van de activiteiten betrekken we ook de inwoners zelf om nog beter aan te sluiten bij de behoeften. We maken hierbij zo veel mogelijk gebruik van bestaande structuren.

4.3.1. Activiteiten sport en bewegen

Herijking Sportakkoord

Activiteiten die voortkomen uit het sport- en vitaliteitsakkoord kunnen verschillend van aard en grootte zijn. Dat blijft met de herijking ongewijzigd. Wel moet er vanuit de plannen duidelijk worden hoe er wordt bijgedragen aan de ambities (fundament op orde). De verbinding tussen het sport- en vitaliteitsakkoord en GALA zoeken we door ook maatschappelijke organisaties (niet zijnde sportorganisaties) de mogelijkheid te bieden ondersteuning aan te vragen. Samenwerking met een sportorganisatie is daarbij wel een vereiste. Daarnaast komt er meer aandacht voor sociaal veilige sport en inclusie & diversiteit. Onderwerpen die voor de Lelystadse situatie relevant zijn, als we kijken naar onder andere inwonerssamenstelling en ontwikkelingen binnen de sportclubs. Ook komt er een coördinator sport en preventie, die zorgt voor de verbinding tussen het sport- en vitaliteitsakkoord en de andere domeinen die raken aan het GALA.

Combinatiefunctionarissen

Ten opzichte van de beschreven huidige situatie in paragraaf 1.3 zetten we met de GALA middelen in op uitbreiding van 4 tot 5 fte aan combinatiefunctionarissen. In verschillende rollen (coördinerend, uitvoerend en beweegmakelaar) versterken zij de samenwerking tussen (gezondheids)zorg-, welzijn- en de sport-, beweeg- en cultuursector. Momenteel geven we samen met het Sportbedrijf en Welzijn Lelystad vorm aan de inrichting van deze functies.

4.3.2. Activiteiten gezondheid en sociale basis

In paragraaf 2.3 staat beschreven wat we al doen op het gebied van gezondheidsbevordering en versterken van de sociale basis. Een deel van deze activiteiten was tot 2023 gefinancierd uit incidentele middelen. De SPUK GALA maakt het samen met extra structurele financiële middelen die we vanaf 2023 ontvangen (raadsbesluit 18 juli 2023) mogelijk om deze activiteiten voort te zetten dan wel te intensiveren. Daarnaast kunnen nieuwe activiteiten worden bekostigd. De activiteiten worden in deze driedeling beschreven: voortzetten, intensiveren en nieuwe activiteiten.

Voortzetten van wat we al deden vanuit incidentele middelen en vanaf 2023 met financiering uit SPUK/GALA dan wel extra financiële middelen (raadsbesluit 18 juli 2023)

Kansrijke start/Nu niet zwanger

De bestaande activiteiten van de lokale ketenaanpak zoals beschreven in paragraaf 1.3 wordt voortgezet, inclusief het programma Nu niet zwanger. Daarbij komt vanaf 2023 een uitbreiding naar een regionale ketenaanpak onder regie van Flevoland Gezond en Wel.

Welzijn op recept

In de ketenaanpak Welzijn op Recept is de welzijnscoach de verbindende schakel tussen het medisch en sociaal domein. Een deel van de kosten van de welzijnscoach (leefstijl component) werd vanuit de voormalige GIDS middelen betaald en vanaf 2023 vanuit de brede SPUK bekostigd.

Fysieke leefomgeving

Regionaal zijn afspraken gemaakt dat de GGD adviseert bij de omgevingsvisie en de diverse omgevingsplannen en omgevingstafels. Dit wordt sinds 2019 gedaan en wordt gecontinueerd.

Eenzaamheid, mantelzorg, digitale onderlinge communicatie

- Er wordt preventief gewerkt aan het thema eenzaamheid door als voorliggende voorziening een plek te hebben waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten en leuke en ontspannende activiteiten samen kunnen doen. Wandelgroepen zijn een onderdeel van dit aanbod.
- Daarnaast is er een voorliggende voorziening waar mantelzorgers erkenning, herkenning en ontspanning kunnen ervaren. Zij kunnen hier hun verhaal delen en zij blijven in beeld. Op deze manier worden signalen vroegtijdig ondervangen en wordt overbelasting voorkomen.
- Het beter verbinden van ondersteuningsvormen is een belangrijke rondvoorwaarde. Hiervoor investeren we al enkele jaren in een beproefd digitaal communicatieplatform (OZO verbindzorg) waarin professionals vanuit de zorg en het sociaal domein met elkaar kunnen communiceren, onder regie van de inwoner/cliënt/patiënt en de mantelzorger.

Intensiveren van huidige activiteiten

Kind naar Gezond Gewicht

De huidige ketenaanpak wordt geïntensiveerd. Met de GALA middelen willen we meer kinderen de juiste zorg en ondersteuning geven om een gezonde leefstijl aan te nemen. Daarnaast willen we meer centrale zorgverleners opleiden die afkomstig zijn uit verschillende organisaties, zodat de brede blik op de achterliggende oorzaken nog beter geborgd wordt.

Kinderresto's:

Er is veel animo van scholen en kinderen voor de Kinderresto's. Naast de Kinderresto's voor kinderen in het basisonderwijs is in 2023 gestart met 5 groepen voor jongeren van het voortgezet onderwijs.

Nieuwe activiteiten

Bevorderen gezonde leefstijl & veerkracht en tegengaan eenzaamheid.

Vanuit het perspectief van gezond en vitaal ouder worden werken we samen met ouderen om hun welzijn te verhogen. Daarbij wordt gezien hoe een interventie die positief werkt op bewegen, eenzaamheid én veerkracht voor ouderen vanaf 60-65 jaar in een kwetsbare positie kan aansluiten op de specifieke behoeften van de inwoners en de omstandigheden in de wijk. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan een interventie zoals Sociaal Vitaal, dat kan worden toegespitst op de lokale situatie. Ook gezonde voeding kan mogelijk een daaraan gerelateerd onderwerp zijn. Voor deze activiteiten werken we onder meer samen met Sportbedrijf Lelystad, welzijnsorganisaties en Pharos helpt ons om de interventies zo inclusief mogelijk te maken.

Valpreventie

We willen graag dat ouderen gezond en vitaal ouder worden. Daarbij hoort ook het voorkomen van valongevallen, zodat ouderen niet in een neerwaartse spiraal terecht komen van inactiviteit, eenzaamheid en afhankelijkheid van zorg. In Lelystad bestaat al een lokale werkgroep Valpreventie, die valt onder de regionale ketenaanpak van Flevoland Gezond en Wel. Dit wordt gecontinueerd en waar nodig verder uitgebouwd. In Lelystad wonen circa 14.000 inwoners van 65 jaar en ouder, waarvan 28 procent met een verhoogd valrisico (bron: VeiligheidNL). De doelen - vanuit de regionale ketenaanpak - voor Lelystad in 2023 en 2025 zijn:

- Respectievelijk 1710 en 1.910 inwoners van 65 jaar en ouder op sporen voor valrisico inschatting;
- Respectievelijk 370 en 410 inwoners van 65 jaar en ouder nemen deel aan een valpreventieve beweeginterventie.

De mate van valrisico bepaalt de vervolgstappen en het type interventie. Het lage en matig valrisico valt binnen het gemeentelijk domein. Hiervoor gaan we voorlichting over vallen en valpreventie organiseren. Inwoners met een laag valrisico worden verwezen naar regulier sport- en beweegaanbod (waaronder bijvoorbeeld Sociaal Vitaal). Inwoners met een matig valrisico kunnen valpreventieve beweeginterventies volgen bij bijvoorbeeld een buurtsportcoach of fysiotherapeut. De organisatie hiervan moet nog verder worden uitgewerkt in samenhang met het bestaande netwerk van GGD, fysio/oefentherapeuten, ziekenhuis, Sportbedrijf Lelystad en ouderen(thuis)zorgorganisaties.

Er zitten veel kansen tot integratie van activiteiten tussen valpreventie, inzet van de nieuwe combinatiefunctionarissen en interventies zoals sociaal vitaal. Bij de verdere uitwerking wordt hier veel aandacht aan besteed.

Netwerk Gezond Gewicht voor 18 plus/volwassenen en aanbod gezonde leefstijl, veerkracht & tegengaan eenzaamheid.

Om een gezonde leefstijl bij meer inwoners onder de aandacht te brengen en om inwoners met gezondheidsvragen te kunnen toeleiden naar de juiste interventies is het nodig om een sterk netwerk te vormen. Voor inwoners boven de 18 jaar, staat dit netwerk voor gezondheidsbevordering nog minder stevig. Daarom wordt toegewerkt naar een stevig netwerk, onder één paraplu. Dit netwerk wordt geleid door één regisseur. Deze regisseur brengt het aanbod voor gezondheidsbevordering bij elkaar en kijkt of het aanbod sluitend is of dat er eventueel nog interventies ontbreken.

Een mogelijk ontbrekende schakel is een activiteit(en) die positief werkt voor bewegen, eenzaamheid én veerkracht. Dit moet nog verder worden uitgewerkt tot interventies die recht doen aan de behoeften van Lelystadse volwassenen (met een lage sep). Ook gezonde voeding kan een daaraan gerelateerd onderwerp zijn. Bij het uitwerken van deze plannen betrekken we onder andere het Sportbedrijf, welzijnsorganisaties, GGD en Pharos helpt ons om de interventies zo inclusief mogelijk te maken.

Vroegtijdig signalering en ondersteuning van inwoners met een verslaving

Onze partners op het gebied van verslaving merken dat zij inwoners en hun naasten vaak pas in beeld krijgen op het moment dat er sprake is van zwaardere problematiek. Terwijl zij ook in een eerder stadium al ondersteuning kunnen bieden. Deze vroegtijdige ondersteuning kan eraan bijdragen dat zwaardere problematiek wordt voorkomen. Daarnaast kan extra ingezet worden op deskundigheidsbevordering, zodat betrokken maatschappelijke partijen tijdig gebruik maken van de expertise en ondersteuning van onze partners Tactus en Amethyst.

Momenteel is er onvoldoende preventieaanbod op het gebied van verslaving voor volwassenen. Er wordt in 2023 een plan gemaakt om vanaf 2024 extra in te zetten op preventie en het tijdig in beeld krijgen van inwoners ouder dan 23 jaar met een verslaving.

Mentale Gezondheid

Zowel de gezondheidsmonitors Jeugd en Jongvolwassenen (GGD 2021 en 2022) als middelbare scholen en andere maatschappelijke partijen signaleren dat mentale gezondheid onder jongeren aandacht behoeft. Zo komt vanuit maatschappelijke partijen het signaal dat zij als gevolg van mentale problemen bepaalde gedragsuitingen, zoals antisociaal gedrag en overlast zien. Vaker dan voorheen wordt doorverwezen naar hulp en ondersteuning, waar jongeren niet altijd op korte termijn terecht kunnen. Dit vraagt om tijdige aandacht voor het bevorderen en beschermen van het mentaal welbevinden van jongeren. Er zijn diverse effectieve interventies die jongeren bij hun mentale gezondheid kunnen ondersteunen. De GGD Flevoland ontwikkelt een plan, samen met de middelbare scholen en betrokken maatschappelijke partijen, om te komen tot interventies die recht doen aan de behoeften van Lelystadse jongeren.

Daarnaast geeft de gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen (GGD 2022) aan dat er een stijgende lijn is in het aantal psychische klachten (net als in de rest van Nederland overigens). Vooral onder de jongvolwassenen van 18 tot 32 jaar zien we een grote stijging. Dit terwijl er steeds langere wachtlijsten zijn voor deze klachten. Daarom kiezen we ervoor om een project te starten rondom de overbrugging van de Ggz wachttijden onder jong volwassenen tussen 18 en 32 jaar. Betrokken partijen zijn, naast de aanbieder(s) onder andere de sociale wijkteams, het UWV, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties.

Fysieke Leefomgeving

Naast de bestaande activiteiten is het nodig om de gezondheidsbelangen in te brengen in de plannen die gemeente en/of ontwikkelaars maken voor nieuwbouwgebieden en/of grootschalig onderhoud voor de openbare ruimte. Dit met het doel om – vanaf de tekentafel - ontmoeting en bewegen in de openbare ruimte te stimuleren en een veilige omgeving te creëren. Hiervoor gaan we werken aan een sterkere samenwerking tussen het fysieke en het sociale domein. Het is in die samenwerking belangrijk om het 'juiste' verhaal te vertellen over de gezondheidsopgaven, de relatie tussen leefomgeving en gezondheidsaspecten en hoe de leefomgeving kan bijdragen aan de gezondheid van inwoners. Hiermee geven we gezondheid een 'gezicht' in de leefomgeving. De GGD kan ons helpen dit 'juiste' verhaal te vertellen. We zien kansen om aan te haken bij de plannen voor particuliere woningverbetering én verbetering van corporatiebezit vanuit het [Volkshuisvestingsfonds](#) in Lelystad Oost, het meerjaren onderhoudsplan openbare ruimte (waaronder speelplekken en schoolpleinen) en grootschalige nieuwbouwgebieden. Daarbij kan een bijdrage gedaan worden aan bijvoorbeeld initiatieven vanuit de wijk voor watertappunten of 'een plus' op speelplekken. Mogelijke partners hierbij zijn JOGG en/of de GGD.

4.3.3. Verbinden en samenhang versterken

Zoals we in de leidende principes hebben aangegeven is de belangrijkste opgave om de samenhang van de bovengenoemde activiteiten te versterken en nog integraler samen te werken met onze partners in de stad. Het GALA biedt echt de kans om binnen de gemeentelijke organisatie domein overstijgend samen te werken. Het verminderen van gezondheidsverschillen willen we ook explicieter in ons beleid en werkwijze een plek geven. We hebben aan Pharos gevraagd om ons hierbij te helpen. Zie hiervoor ook paragraaf 6 Samenhang en Synergie.

4.3.4. Ketenaanpakken

Resumerend wordt hier de stand van zaken rondom de ketenaanpakken vanuit IZA en GALA benoemd:

1. Aanpak overgewicht en obesitas kinderen: de lokale ketenaanpak wordt voortgezet en qua inzet geïntensiveerd. Via Flevoland Gezond en Wel wordt de regionale keten opgezet.
2. Welzijn op recept: de lokale ketenaanpak wordt voortgezet en er wordt geïnvesteerd in de communicatie/terugkoppeling tussen het medisch en sociaal domein. Via Flevoland Gezond en Wel wordt de regionale keten opgezet.
3. Valpreventie: de lokale én regionale ketenaanpak wordt voortgezet en de activiteiten vanuit de gemeente op laag en middelhoog valrisico wordt uitgewerkt en geïmplementeerd.
4. Kansrijke start: de lokale ketenaanpak wordt voortgezet inclusief het programma Nu Niet Zwanger. Flevoland Gezond en Wel onderzoekt momenteel de totstandkoming van een regionale keten.
5. Aanpak overgewicht en obesitas volwassenen: we willen een (regionale) netwerkaanpak opstarten rondom volwassenen op gezond gewicht.

4.4. Fasering

In het uitvoeringsplan wordt de fasering van alle activiteiten nader beschreven. Onderstaand beschrijven we op de fasering op hoofdlijnen.

2023:

Officieel behoort 2023 niet tot dit plan van aanpak. Voor de activiteiten die onder de categorie nieuw vallen, gebruiken we 2023 om een nadere probleemanalyse of nader kwalitatief onderzoek te doen en/of de interventies voor te bereiden.

2024-2026:

- **Interventies:** We streven naar uitvoering van de nieuwe activiteiten vanaf 2024 (en waar mogelijk al in 2023). We realiseren ons dat we gedurende de looptijd van het GALA moeten werken aan het verbeteren van de samenhang en het verkrijgen van een beter inzicht in de gezondheidsverschillen. Indien nodig houden we in deze periode wijkanalyses of kwalitatief onderzoek naar de behoeften van de doelgroep. We sluiten zo veel mogelijk aan op bestaande structuren hiervoor, zoals Samen Lelystad Oost. Ook monitoren we de effecten van de ingezette activiteiten en bewaken we de voortgang over de hele periode.
- **Beleid:** In samenwerking met Klimaat Adaptatie Flevoland willen we in 2024 een hitteplan opstellen. Daarnaast nemen we bij een volgende beleidscyclus het verkleinen van gezondheidsverschillen en mentale gezondheid mee in het gezondheidsbeleid.
- **Gemeentelijke organisatie:** de looptijd van het GALA willen we gebruiken om:
 - Als organisatie nog meer invulling te geven aan positieve gezondheid. Bijvoorbeeld door deelname aan de leergangen Positieve Gezondheid en aandacht voor positieve gezondheid in onze inkoopvoorwaarden, subsidieafspraken en prestatieafspraken.
 - Als organisatie te sturen op meer samenhang en integraliteit op de verschillende beleidsvelden die van invloed zijn op gezondheid en gezondheidsverschillen.

4.5. Lokale en regionale samenwerkingsverbanden

In lokaal en regionaal verband werken we al samen met vele partijen. In de beschrijving van de huidige activiteiten en de nieuwe activiteiten wordt aangegeven welke partijen de activiteiten voor ons uitvoeren. Ook de partners in de ketenaanpakken zijn hierin beschreven. In bijlage 3 staat een overzicht van de belangrijkste partners.

4.6 Verbinding onderdelen Brede SPUK en doelen Sport Akkoord II

Onderdeel van het VNG format is een tabel die de verbinding weergeeft tussen activiteiten die vanuit de regeling Brede SPUK worden uitgevoerd en de bijdrage die dit levert aan de specifieke doelen van het GALA of het Hoofdlijnen Sportakkoord II. Deze tabel wordt weergegeven in bijlage 4.

5. Ondersteunende onderdelen

5.1 Versterking kennis- en adviesfunctie van de GGD

Om goed onderbouwde keuzes te maken over de inzet van lokale gezondheidsinterventies is veel kennis nodig. Kennis, gezondheidsonderzoek en -data helpen de gemeente Lelystad bij de complexe opgave om de gezondheid van haar inwoners te verbeteren. Hierdoor krijgen we meer zicht op en meer begrip over de lokale gezondheidssituatie. Niet altijd is de benodigde kennis aanwezig of bereikt de kennis de lokale praktijk nog niet voldoende.

De GGD verzorgt in regionaal verband de kennis- en adviesfunctie in Flevoland. Haar doel is om de juiste kennis op de juiste plaats te krijgen om op deze wijze de Flevolandse gemeenten te ondersteunen. In regionaal verband is daarom een besluit genomen over de inzet van de GALA middelen voor kennis en advies. Er wordt meerjarig geïnvesteerd in het structureel versterken van de kennis en adviesfunctie door:

- Versterking en verbreding van de kennis- en adviesfunctie;
- Intensiveren van datagedreven werken (o.a. beter benutten van de GGD data en koppeling externe data);
- Versterken van de brugfunctie in het kennisnetwerk (o.a. intensievere samenwerking met kennisinstellingen en onderwijsinstellingen);
- Het verbeteren van het 'kennisproces' (o.a. kennisinzet in alle fasen van de beleidscyclus).

5.2 Coördinatiekosten regionale aanpak preventie

Flevoland Gezond & Wel heeft als regionale preventiecoalitie de opdracht om het preventielandschap in Flevoland te versterken. Flevoland Gezond & Wel is geïnitieerd door de gemeenten, provincie Flevoland, zorgverzekeraar Zilveren Kruis, GGD Flevoland, de ROS-en en diverse partners in het veld. Met de komst van het GALA en IZA is de opdracht door de gemeenten en zorgverzekeraar voor Flevoland Gezond & Wel verbreed naar het opzetten van de 5 preventieketens. Dit zijn de ketens rondom aanpak overgewicht kinderen, GLI volwassenen, valpreventie, Welzijn op Recept en Kansrijke Start. Het doel is om sluitende ketens te maken.

In regionaal verband is afgesproken dat de middelen voor coördinatiekosten uit de SPUK GALA worden ingezet voor de taken van Flevoland Gezond & Wel. Flevoland Gezond & Wel heeft hiertoe de taak om:

- De opzet van regionale preventieketens te ondersteunen, met samenwerking en samenhang in de keten;
- Regionale ondersteuning te bieden voor lokale uitvoering;
- Landelijke kennis lokaal te brengen en borgen;
- Vraagstukken op systeemniveau tussen gemeenten en zorgverzekeraars op te lossen;
- Afstemming te zoeken in een complex werkveld;
- Zichtbare resultaten te boeken, op proces en effect niveau.

6. Voortgangsbewaking

De doelen en resultaten uit het plan van aanpak worden verder uitgewerkt in het uitvoeringsplan GALA. Hieronder hangen jaarplannen. Het uitvoeringsplan wordt gemonitord (op onder andere planning en budget) en geëvalueerd aan de hand van de gestelde beleidsdoelen, nog te formuleren prestatie indicatoren en gesprekken met stakeholders. Aan de hand van de evaluatie wordt het uitvoeringsplan c.q. jaarplan bijgesteld. Het plan van aanpak is dynamisch. Wijzigingen of bijstellingen in het uitvoeringsplan kunnen gevolgen hebben voor het plan van aanpak.

De brede SPUK GALA verantwoorden we jaarlijks via het subsidiebeleid en in 2027 vindt er een eindafrekening plaats. Wat betreft monitoring sluiten we aan bij de landelijke monitoren die in het kader van GALA worden opgericht. Daarnaast blijven we gebruik maken van de reguliere gezondheidsmonitors van de GGD.

7. Samenhang en synergie

Of iemand een gezond en actief leven kan hebben wordt door vele factoren beïnvloedt. Gezondheid hangt samen met heel veel andere zaken als zelfredzaamheid, eenzaamheid, stress (door financiële problemen), het hebben van (vrijwilligers)werk, opleidingsniveau en of je echt deelneemt aan de maatschappij. Dit zorgt ervoor dat er een brede en integrale aanpak nodig is om gezondheidsverschillen te verkleinen. Daarom is niet alleen samenhang tussen de (hoofd)thema's van het GALA noodzakelijk, maar moet de samenhang tussen nog veel meer beleidsvelden vergroot worden.

Het verkleinen van gezondheidsachterstanden kan via vijf sporen (Pharos, 2019):

- Fysieke omgeving (gezonde en veilige leefomgeving die uitnodigt tot bewegen)
- Gezondheidsvaardigheden (het bieden van goede en begrijpelijke informatie helpt inwoners om beter de juiste hulp te vinden. Onder andere link met: aanpak laaggeletterdheid).
- Participatie: deelnemen aan de samenleving en bestaanszekerheid helpt mensen om gezond te blijven. Onder andere link met: schuld- en armoedebeleid, actieve begeleiding naar (vrijwilligers) werk, opleiding en maatschappelijke participatie.
- Preventie en Zorg: als er bij inwoners meerdere problemen spelen is samenwerking tussen en toegang tot zorg en ondersteuning nodig. De gemeente speelt hier een belangrijke rol in (samenwerking huisartsen, wijk- en buurtteams e.d.).
- Sociale omgeving: link met onder andere vrijwilligerswerk, ondersteuning mantelzorgers en ontmoetingsplekken creëren.

Voor de samenhang en synergie maken we gebruik van de Maatschappelijke Agenda. De factoren die een gezond en actief leven c.q. gezondheidsverschillen beïnvloeden bevinden zich in alle vier de thema's van de Maatschappelijke Agenda. De werkwijze die hoort bij de Maatschappelijke Agenda zorgt ervoor dat er integraal gewerkt kan worden aan de GALA doelen.

8. Toestemming gebruik informatie

- De gemeente geeft toestemming voor gebruik van de informatie uit het plan van aanpak voor de evaluatie van de landelijke samenwerkingsafspraken en de monitoring en doorontwikkeling van landelijk beleid.

9. Ondertekening

Het plan van aanpak dient ondertekent te worden door ten minste één wethouder.

Naam wethouder: R. Broekema

Datum van ondertekening: 14 september 2023

Handtekening

- (2023).** Opgehaald van waar staat je gemeente:
<https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/gezondheid>
- (2023).** Opgehaald van alle cijfers.nl: <https://allecijfers.nl/gemeente/lelystad/>
- (2023).** Opgehaald van geletterdheidinzicht.nl: <https://geletterdheidinzicht.nl/dashboard/>
- GGD. (2021).** Gezondheidsmonitor Jeugd 2021.
- GGD. (2022).** Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022.
- GGD. (2023).** Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen 2022.
- GGD. (2023).** presentatie stand van zaken.
- Lelystad, g. (2019).** Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024. Lelystad.
- Lelystad, g. (2023).** Maatschappelijke agenda. Lelystad.
- Lelystad, g. (2023).** Sport en Bewegvisie. Lelystad.
- Lelystad, g. (sd).** Cultuurnota 2022-2025. Lelystad.
- Pharos. (2019).** Gezondheidsverschillen duurzaam aanpakken.

Bijlage 1. BRC functionarissen

De vier buurtsportcoaches zetten zich in om de sportparticipatie te verhogen door:

- Sport- en beweegprojecten te organiseren, sportaanbieders te versterken, sport- en beweegactiviteiten aan te (laten) bieden en sportkennismaking te stimuleren.
- Drempelverlagend sport- en beweegaanbod in Lelystad te realiseren. Zo ontwikkelen de buurtsportcoaches een actievere leefstijl voor de inwoners van Lelystad door passende sport- en beweegactiviteiten in de buurt, zichtbaar en toegankelijk te maken voor iedereen.
- Samen te werken met verschillende partners. Buurtsportcoaches verbinden verschillende professionals en inspireren organisaties om sport, bewegen en vitaliteit structureel in hun beleid te integreren.

1. Buurtsportcoach jeugd & onderwijs (0,8 fte)

De jeugd is de toekomst van Lelystad. Een goede gezondheid is hiervoor een belangrijke basis. Een leven lang (met plezier) sporten is een belangrijke bouwsteen voor het hebben van een gezond leven. Daarom is voldoende bewegen belangrijk voor een kind. Samen met meerdere partners proberen de buurtsportcoach het beweeggedrag van de jeugd positief te beïnvloeden.

2. Buurtsportcoach volwassenen, openbare ruimte & evenementen (0,8 fte)

- Volwassenen zijn vaak bewust van het belang van sport en bekwaam om zelf een sport te vinden, maar doen dit lang niet altijd. Het is een doelgroep die snel wordt vergeten. De buurtsportcoach kent de doelgroep en zoekt kansen om deze doelgroep meer in beweging te brengen.
- Het is belangrijk dat iedereen voldoende beweegt. De openbare ruimte van Lelystad is daar uitstekend geschikt voor. Lelystad kenmerkt zich door een bovengemiddeld beweegvriendelijke omgeving waar meer gebruik van kan worden gemaakt. De buurtsportcoach denkt mee over inrichting van openbare ruimte, creëert sportaanbod en stimuleert inwoners om daar gebruik van te maken.

3. Buurtsportcoach Senioren & Zorg (0,8 fte)

Bewegen draagt bij aan het welzijn van ouderen. De doelgroep is kwetsbaar, groeit en preventieve interventies hebben veel effect (ook op zorgkosten). Daarbij neemt de behoefte van deze doelgroep om te sporten en te bewegen toe. Het sociale karakter speelt hierbij een nadrukkelijke rol.

4. Buurtsportcoach Speciale doelgroepen (0,8 fte)

Het streven is dat iedere inwoner kan sporten, liefst op eigen niveau en in de buurt. Drempelverlaging. Bij deze (zeer diverse) doelgroepen hebben interventies veel effect. Een veelzijdig domein waar we per periode focus aanbrengen op basis van trends en ontwikkelingen. Rode draad in Lelystad zijn: Armoede en Mensen met een beperking.

Voor de pijler Cultuur zijn coördinatoren en assistent coördinatoren cultuureducatie aangesteld ten behoeve van de kernscholen (voorheen VVE) aangesteld met als doel:

- Vanuit het perspectief van het onderwijsachterstandenbeleid, de Kernscholen ondersteunen bij het vergroten van de ontwikkelkansen van kinderen tussen 3 en 13 jaar door middel van cultuureducatie
- Het creëren van mogelijkheden om cultuureducatie in de wijk te versterken.
- Bieden van een faciliterende kader voor de amateurkunstbeoefening (adviseren, stimuleren en initiëren).
- Coördinatoren cultuureducatie t.b.v. de kernscholen (voorheen VVE):
- Assistent coördinatoren cultuureducatie t.b.v. van de kernscholen

Taakomschrijving:

1. Vanuit het perspectief van het onderwijsachterstandenbeleid, de Kernscholen ondersteunen bij het vergroten van de ontwikkelkansen van kinderen tussen 3 en 13 jaar door middel van cultuureducatie

Specifiek:

- A. Kernscholen adviseren/informereren over mogelijkheden/denkrichtingen om te komen tot een aanbod dat een antwoord geeft op de gestelde vraag.
- B. Expertise bieden op het gebied van kunst en cultuur als doel én als middel voor het realiseren van doelen op diverse andere ontwikkelthema's.
- C. Expertise bieden op het gebied van interdisciplinaire mogelijkheden/benaderingen van de samenwerkingspartners Kubus, Sportbedrijf, Welzijn en Bibliotheek.
- D. Expertise van de kennis van netwerken in Flevoland en de stad.

- Cultuurcoach

Taakomschrijving:

Cultuurcoach creëert mogelijkheden om cultuureducatie in de wijk te versterken.

- A. De Cultuurcoach werkt voor de kinderen in de vrije tijd en stimuleert ze om hun culturele talenten te ontwikkelen en om met een zinvolle vrijetijdsbesteding bezig te zijn.
- B. De Cultuurcoach onderzoekt welke activiteiten het best aansluiten en aan welke nieuwe disciplines of activiteiten behoefte ontstaat. Hierdoor worden de ontwikkelkansen van kinderen uit gezinnen, waar deelname aan cultuur niet zo vanzelfsprekend is, vergroot. Daarbij wordt nauw samengewerkt met het Jeugdfonds Sport & Cultuur, zodat ouders een beroep kunnen doen op een bijdrage van het fonds.
- C. De Cultuurcoach fungeert als spin in het web van diverse schoolnetwerken, buurthuizen en culturele aanbieders in de stad en werkt nauw samen met andere afdelingen van Stichting de Kubus en de Intendant Amateurkunst.
- D. De Cultuurcoach komt in contact met kinderen via de scholen, kinderopvang, ouders en organiseert vervolgens met de geïnventariseerde wensen workshops in de vakanties. 3 Wanneer een workshop aanslaat worden in de wijk culturele activiteiten in cursusverband uitgerold. Naast diverse muzieklessen (zowel instrumentaal als zang), worden ook beeldende lessen, danslessen, medialessen of musicallessen georganiseerd. Door de lessen te geven op scholen, in wijkcentra of op andere locaties in de wijk, is het aanbod bereikbaar en daardoor ook toegankelijk voor kinderen met minder financiële mogelijkheden.

- Intendant Amateurkunst

Taakomschrijving:

De Intendant Amateurkunst biedt een faciliterende kader voor de amateurkunstbeoefening.

De Intendant Amateurkunst adviseert, stimuleert en initieert. Doel is om de amateurkunst in al haar verscheidenheid duurzaam te vitaliseren en te versterken.

- A. Brengt amateurkunstenaars en groepen samen, zorgt voor onderlinge verbinding en samenwerking en het meer zichtbaar maken van de culturele sector.
- B. Uitwisseling van kennis en expertise gebeurt door het organiseren van regulier overleg en door het initiëren van gezamenlijke projecten.
- C. Kennis van relevante ontwikkelingen op het gebied van amateurkunst worden bijgehouden en verspreid.

Bijlage 2. Opgaven en doelen

Tijdens het uitwerken van het plan van aanpak SPUK GALA hebben we nagedacht over de opgaven op het gebied van gezondheid en sociale basis en de opgaven voor sport, bewegen en cultuur. Deze opgaven zijn gedestilleerd vanuit de beleidsnota's en de huidige situatie in Lelystad. De hoofdopgaven zijn benoemd in de hoofdtekst en de overige opgaven worden onderstaand weergegeven.

Opgaven gezondheid en sociale basis

- Ouderen kunnen in Lelystad vitaal en gezond ouder worden
- Kinderen en volwassenen kunnen in Lelystad een gezonde leefstijl ontwikkelen
- Bevorderen van de mentale gezondheid in het algemeen en voor jeugd en jongvolwassenen in het bijzonder en het voorkomen van langdurige afhankelijkheid van zorg bij mentale gezondheidsproblemen.
- Een gezonde leefomgeving ontwikkelen die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten
- Het beperken van gezondheidsverschillen op de thema's:
 - Ervaren gezondheid
 - Overgewicht
 - Mentale Gezondheid
 - Roken, drinken en drugs
 - Eenzaamheid
- Te grote belasting van mantelzorgers tegengaan

Opgaven sport, bewegen en cultuur

- Passend sport- en beweegaanbod voor alle Lelystedelingen.
- Vitale sport- en beweegaanbieders die zich blijven ontwikkelen op basis van behoefte van de inwoners van Lelystad.
- Een beweegvriendelijke stad die uitnodigt om te sporten, bewegen en te spelen.
- Van jongs af aan vaardig in bewegen.
- Culturele organisaties worden gestimuleerd de samenwerking aan te gaan met maatschappelijke partners om een bredere doelgroep te bereiken en deze aan zich te binden.
- Met cultuuractiviteiten in de wijk krijgen bewoners de kans andere cultuurvormen te ontdekken, jongeren kunnen hun talenten ontwikkelen en zelf het podium bestijgen.
- Inwoners met een andere achtergrond worden gestimuleerd hun eigen cultuur te tonen.
- We zetten daarmee in op een vitaal cultureel klimaat waarin cultuur bijdraagt aan de maatschappelijke participatie van zoveel mogelijk inwoners.

In onderstaande tabel zijn de punten die de inwoners als belangrijk hebben benoemd voor de maatschappelijke agenda en de relevante beleidsdoelen op het gebied van sport, bewegen, gezondheid en sociale basis opgenomen.

MAATSCHAPPELIJKE AGENDA			
Leren en ontwikkelen	Prettig en veilig	Voor elkaar zorgen	Meedenken & meedoen
Inwonersbelang: Onderwijs Gelijke kansen Bestaanszekerheid Werken naar vermogen Verbinding onderwijs en jeugdhulp	Inwonersbelang: Activiteiten in de wijken Leefbaarheid Sportvoorzieningen in openbare ruimte Rust, ruimte en groen	Inwonersbelang: Naar elkaar omkijken Mantelzorg Eenzaamheid en ouderenondersteuning Zorgvoorzieningen Integraal werken in de keten	Inwonersbelang: Geen drempels voor meedenken/ meedoen Bestaanszekerheid Voorzieningen vindbaar/toegankelijk

Beleidssterreinen (oa):
Onderwijs
(en arbeidsmarkt)
Jeugdhulp
Werk en inkomen
Jeugdgezondheid

Beleidssterreinen (oa):
Sport & bewegen
Cultuur
Gezondheidsbeleid
Jeugdgezondheidszorg
welzijn

Beleidssterreinen (oa):
Jeugd(hulp)
Sociale basis
Gezondheidsbeleid
Werk en inkomen
WMO
Wonen en Zorg

Beleidssterreinen (oa):
Armoede en
schuldhulpverlening
Burgerparticipatie
Inclusie

DOELEN beleid sport, bewegen en cultuur

- Meer Lelystedelingen voldoen aan de beweegnorm
- Toegankelijker en zichtbaarder beweegaanbod
- Intensievere samenwerking tussen zorg, welzijn, sport en bewegen
- Uitbreiding accommodatiebestand passend bij de groei van de stad
- Verbreding cultuuraanbod voor jongeren
- Faciliteren van beoefenaars met kunst- en culturele activiteiten aanbod in de wijk
- Zo veel mogelijk mensen kunnen mee blijven doen in het maatschappelijk leven

DOELEN gezondheidsbeleid

Vitaal en gezond ouder worden

- Wijkgerichte zorg en ondersteuning kwetsbare groepen
- Fysieke leefomgeving die vitaliteit bevorderen
- Sociale omgeving die vitaliteit bevordert

Leven met een chronische aandoening

- Niet meer dan nodig en niet minder dan noodzakelijk
- Opname- en behandelcapaciteit
- Aandacht voor GGZ problematiek

Gezonde leefstijl ontwikkelen

- We werken aan een beweegvriendelijke omgeving
- Een gezinssituatie die gezond leven stimuleert
- Een rookvrije omgeving en het terugdringen van middelengebruik

Mentale Gezondheid (toegevoegd)

DOELEN sociale basis, eenzaamheid, mantelzorg

- Uitbreiden mogelijkheden inwoners om elkaar te ontmoeten, ontplooiën en elkaar te helpen.
- Verbeteren van de mogelijkheden voor laagdrempelige ondersteuningsvormen en voorzieningen in de sociale basis (zonder indicatie).
- Ondersteunen van inwoners om deel te nemen (signaleren in de wijk en naar de activiteit brengen' aan toe.

Eenzaamheid

- Het taboe op eenzaamheid doorbreken
- Eenzaamheid voorkomen en terugdringen
- Vanzelfsprekend maken dat mensen naar elkaar omkijken

Mantelzorg

- De positie van de mantelzorger is erkend.
- De formele zorg sluit aan op de behoefte en positie van de mantelzorger
- Ondersteuning is adequaat, flexibel en sluit aan op de behoeften van mantelzorger en zorgbehoevende.
- Ondersteuningspartijen weten van elkaar wat ze doen en borgen de samenwerking en samenhang.
- Op de werkvloer en in het onderwijs is aandacht voor mantelzorg.

Bijlage 3. Samenwerkingsverbanden

Lokale Samenwerking

Er wordt op vele manieren met vele partners in Lelystad samengewerkt. Dit kunnen samenwerkingsafspraken zijn vanuit nota's, coalities en akkoorden. Daarnaast zijn er vele partijen betrokken bij de verschillende ketenaanpakken die al lopen in Lelystad. Onderstaande lijst met partijen is dan ook zeker niet uitputtend:

- GGD
- Welzijnsorganisaties
- Sport- en cultuur
- Wijkteams
- Gecontracteerde aanbieders Wmo/Jeugd e.d.
- Thuiszorgorganisaties
- Samen Lelystad Oost
- Verslavingszorg
- Fysieke domein gemeente
- Uitvoering Wmo/jeugd gemeente
- Werkbedrijf
- Onderwijs
- Schuldhulpverlening en maatschappelijk werk
- Kinderopvang/peuteropvang
- Zorggroepen huisartsen/Medrie
- Paramedische zorg
- Ouderenzorg
- Inwoners/doelgroepen
- Coalitie een tegen eenzaamheid
- Deelnemers Sport- en Vitaliteitsakkoord
- Deelnemers lokaal Preventieakkoord
- Deelnemers JOGG

Regionale samenwerking

- Zorgtafel Flevoland
- Flevoland Gezond en Wel (incl. regionale ketenaanpakken)
- GGD bestuur Flevoland
- Bestuurlijk overleg Sport
- Bestuurlijk overleg Sociaal Domein
- IZA partijen (waaronder zorgverzekeraar)
- Platform Positieve Gezondheid (WEL Flevoland)
- Sportservice Flevoland

Bijlage 4. Verbinding onderdelen Brede SPUK en doelen Sport Akkoord II

	1. Lokaal sportakkoord	2. Brede regeling Combinatiefuncties	3. Terugdringen gezondheidsachterstanden	4. Kansrijke Start	5. Mentale gezondheid	6. Aanpak overgewicht en obesitas	7. Valpreventie	8. Leefomgeving	9. OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	10. Versterken sociale basis	11. Mantelzorg	12. Een tegen Eenzaamheid	13. Welzijn op recept	14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	15. Coördinatiekosten regionale aanpak preventie
Doelen Gezond en Actief Leven Akkoord															
Terugdringen gezondheidsachterstanden.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten.	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓		✓			
Het versterken van (deverbinding met) de sociale basis.	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓	✓		
Een gezonde leefstijl.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓				✓		
Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid.	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Vitaal ouder worden.	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventieinfrastructuur.				✓		✓	✓						✓	✓	✓
Doelen Hoofdpijnen Sportakkoord II															
Inclusie en diversiteit in de sport vergroten.	✓	✓	✓			✓	✓	✓		✓		✓			
Sociaal veilige sport creëren.	✓	✓								✓					
Vitale sportaanbieders: Vergroten van de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid van het sportaanbod.	✓	✓	✓												
Vaardig in bewegen: een leven lang sporten en bewegen voor ieder kind en iedere jongere.	✓	✓	✓			✓									
Ruimte voor sport en bewegen: een toekomstbestendige sportinfrastructuur.	✓							✓							
Maatschappelijke waarde van topsport optimaliseren.	✓	✓													

	1. Lokaal sportakkoord	2. Brede regeling Combinatiefuncties	3. Terugdringen gezondheidsachterstanden	4. Kansrijke Start	5. Mentale gezondheid	6. Aanpak overgewicht en obesitas	7. Valpreventie	8. Leefomgeving	9. OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	10. Versterken sociale basis	11. Mantelzorg	12. Een tegen Eenzaamheid	13. Welzijn op recept	14. Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	15. Coördinatiekosten regionale aanpak preventie
Doelen addendum BRC															
Meer kinderen, jongeren en volwassenen die sporten, bewegen en meedoen aan cultuur (ook kwetsbare groepen en mensen die achterblijven in de sport-, beweeg- en cultuurdeelname.	✓	✓	✓		✓	✓				✓		✓			
Sterke aanbieders in sport, bewegen en cultuur waarbij kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid geregeld is.	✓	✓	✓												
Een sterke verbinding tussen sport, bewegen en cultuur met andere domeinen en programma's (onderwijs, gezondheid, zorg, welzijn en sociale zaken/ armoede & schulden).	✓	✓	✓												